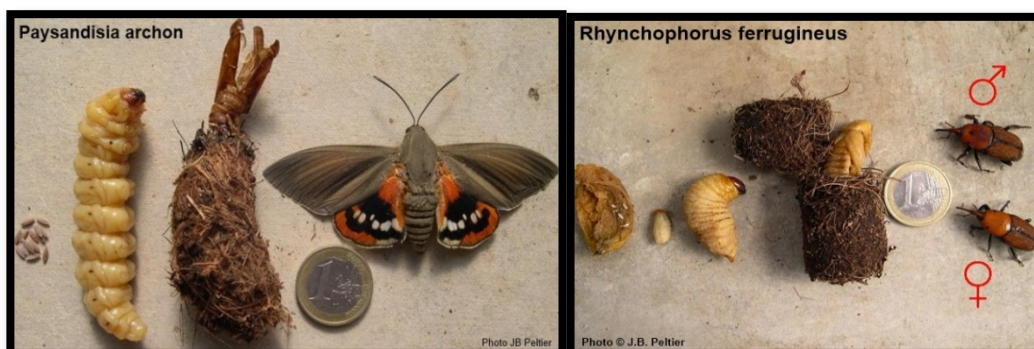

ZAŠTITA PALMI OD NAMETNIKA

Palmin drvotoč (*Paysandisia archon*) i **crvena palmina pipa (*Rhynchophorus ferrugineus*)** jedni su od najvažnijih štetnika na palmama, jer uzrokuju potpuno propadanje biljke domaćina. Najčešći njihovi domaćini koje susrećemo kod nas su: kanarska datulja (*Phoenix canariensis*), visoka žumara (*Trachycarpus fortunei*), kalifornijska lepezasta palma (*Washington filifera*) i niska žumara (*Chamaerops humilis*). Palmin drvotoč preferira palme vrste *Trachycarpus fortunei* (visoka žumara), dok crvena palmina pipa preferira palme roda *Phoenix*. Palmin drvotoč je prisutan već nekoliko godina na našem području (Istra).

Kao odrasli oblik, palmin drvotoč je atraktivan leptir, sa rasponom krila od 9-11 cm. Ženka leptira odlaže jaja u blizini ili u krunu palme, iz jaja izlaze gusjenice koje počinju tražiti hranu i tada se ubušuju u biljku domaćina. Palmin drvotoč prezimljuje kao gusjenica i taj stadij može trajati od 10-18 mjeseci. Kada drvotoč napadne palmu, u potpunosti ju može uništiti u roku od 2-4 godine. Simptomi napada su prisutnost piljevine na kruni, izgrizeno lišće, i nakošeno i klimavo deblo same palme. Na samom kraju, palme se suše. Često se na okućnicama mogu vidjeti potpuno suhe palme, i one bi se trebale iskrčiti, a biljne dijelove bi trebalo ili spaliti, ili uništiti u stroju za preradu bilnih ostataka. Ako je napadnut samo vegetativni vrh palme, a ona je još "živa", može se pilom rezati palmu do zdravog tkiva.

Palme koje pokazuju znakove napada, a i one koje naizgled izgledaju zdrave, potrebno je zaštititi. Aktivna tvar na bazi klorpirifosa, Pyrinex 48 EC, je pripravak čija registracija je prestala važiti sa 07. 06. 2017., a krajnji rok za primjenu zaliha je produžen do 31. 01. 2019. To je bio jedini pripravak registriran za suzbijanje palminog drvotoča. Koristi se zalijevanjem korijena kroz sistem za navodnjavanje. Prvo tretiranje je potrebno izvršiti u svibnju, prije nego leptiri palminog drvotoča počnu izlijetati iz palmi i širiti zarazu. Drugo tretiranje ponoviti nakon 40 dana, znači u srpnju. Treće tretiranje je u rujnu. Količina škropiva ovisi o veličini palme, u prosjeku iznosi 20-25 litara po palmi (0,2 % Pyrinex 48 EC izmješano sa 20-25 litara vode- škropivo).

Tretiranje je potrebno provesti po lijepom i mirnom vremenu, naravno uz obavezno korištenje zaštitne opreme i od strane ovlaštenih osoba osposobljenih za kemijsko tretiranje.

***Voditelj odjela hortikulture:
Ivana Coslovich, dipl. ing. agr.***